

DANMARKS NATIONALBANK

Pensionsopsparingen er steget meget, men det er gælden også

Med stor opsparing følger høj gæld

Danskernes pensionsopsparing er steget betydeligt siden 1990'erne. I den samme periode er danskernes gæld også steget meget. En stigning i pensionsformuen på 100 kr. fører i gennemsnit til en stigning på 26 kr. i den samlede gæld.

Det er blandt konklusionerne i et working paper, hvor økonomerne Andreas Kuchler og Henrik Yde Andersen fra Nationalbanken sammen med Niels Lynggård Hansen fra Den Europæiske Stabilitetsmekanisme har analyseret omfattende data om pensionsopsparing og husholdningernes gæld.

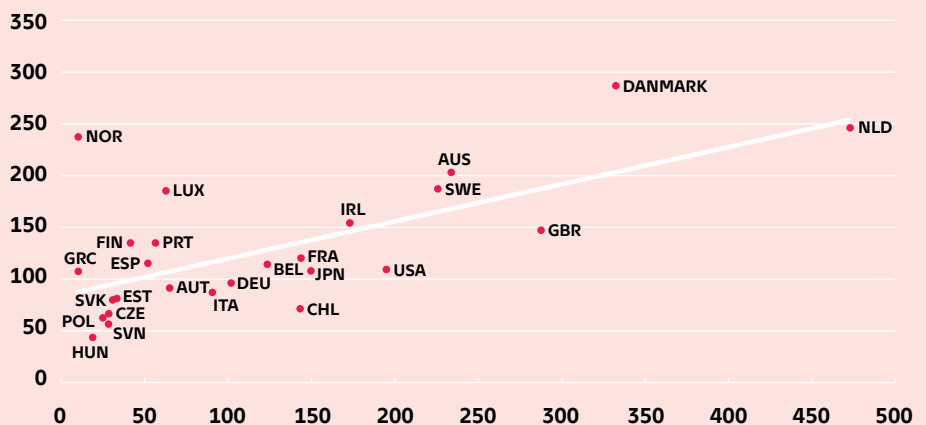
Der kan være forskellige forklaringer på, at større pensionsopsparing og højere gæld ofte følges ad.

En forklaring kan være, at pensionskasser investerer i ejendomme og realkreditobligationer. Det kan i sig selv medvirke til, at priserne på boligmarkedet stiger, og boligkøberne derfor gældsætter sig mere. En anden forklaring kan være, at husholdningerne ændrer adfærd, når de tvinges til at spare op til pension. Det er sidstnævnte effekt, økonomerne har set nærmere på.

Det danske pensionssystem kan opdeles i tre dele, nemlig skattefinansierede pensioner (fx folkepension), tvungne pensioner (fx arbejdsmarkedspensioner) og frivillige, opsparingsbaserede pensioner. Arbejdsmarkedspensioner har eksisteret på det offentligt overenskomstdækkede område siden

Høj gæld og stor opsparing i Danmark

Husholdningernes gæld, pct. af disponibel indkomst



Kilde: OECD, 2017

Husholdningernes pensionsformue, pct. af disponibel indkomst

1960'erne. De blev for alvor udbredt på det private arbejdsmarked i begyndelsen af 1990'erne med indgåelse af pensionsaftaler i overenskomsterne mellem LO og DA.

I analysen ses der på de obligatoriske arbejdsmarkedspensioner, der blev indført på forskellige tidspunkter i den offentlige og private sektor. Beregningerne bygger således på en sammenligning af gældsniveauet hos personer med identiske stillingsbetegnelser, som har været ansat i den offentlige og private sektor på forskellige tidspunkter. Den gradvise indførelse af obligatoriske pensionsordninger betyder, at nogle har sparet mere op til pension end andre. Og analysen viser altså, at de, der har sparet mere op til pension, også har en højere gæld.

Analysen tager også højde for, at stigningen i danskernes pensionsopsparing både kan skyldes

obligatoriske arbejdsmarkedsordninger og stigende indbetalinger til private ordninger. Det er især personer med lav likviditet, der øger deres gæld, når de skal spare mere op, ligesom det også fremgår, at en del af effekten kan tilskrives en øget tilbøjelighed til brug af afdragsfrie realkreditlån.

Andre økonomer har tidligere undersøgt forholdet mellem husholdningernes obligatoriske pensionsopsparinger og gæld, men de har enten ikke haft adgang til samme store mængde statistisk data, som er brugt i det her working paper, eller også har de anvendt andre metoder, som ikke har været i stand til at opfange ændringer i gælden på lang sigt.

Læs working paper om husholdningernes pensionsopsparing og gæld ([link](#)).

UDGIVELSER



NYT

Nyt giver et hurtigt og tilgængeligt indblik i en Analyse, et Economic Memo, et Working Paper eller en Rapport fra Nationalbanken. Nyt udkommer løbende.



ANALYSE

Nationalbankens Analyseserie har fokus på økonomiske og finansielle forhold. Nogle af analyserne udkommer med fast frekvens, fx *Udsigter for dansk økonomi* og *Finansiel stabilitet*, der begge udkommer halvårligt. Andre analyser udkommer løbende.



RAPPORT

Nationalbankens Rapportserie er tilbagevendende rapporter og beretninger om Nationalbankens virke. Det er fx *Årsrapport* og *Statens låntagning og gæld*.



ECONOMIC MEMO

Economic Memo er en mellemting mellem en Analyse og et Working Paper og viser ofte forfatterens igangværende analysearbejde. Serien henvender sig primært til fagpersoner og offentliggøres alene på engelsk. Economic Memo udkommer løbende.



WORKING PAPER

Working Paper præsenterer forskningsarbejde udført af ansatte i Nationalbanken og samarbejdspartnere. Serien henvender sig primært til fagpersoner og folk med interesse for den akademiske tilgang. Working Paper udkommer løbende.

Nyt'en består af en dansk og engelsk version.
I tilfælde af tvivl om oversættelsens korrekthed gælder den danske version.

DANMARKS NATIONALBANK
HAVNEGADE 5
1093 KØBENHAVN K
WWW.NATIONALBANKEN.DK



DANMARKS
NATIONALBANK

KONTAKT

Ole Mikkelsen
Kommunikations-
og presserådgiver

omi@nationalbanken.dk
+45 3363 6027

SEKRETARIAT
OG KOMMUNIKATION